

Rapportage

Juni 2023

Bewonersonderzoek **ORANJEKWARTIER**

Inhoud

<u>Inleiding</u>	3
<u>Wonen in het Oranjekwartier</u>	4
<u>Buurtgevoel</u>	6
<u>Veiligheid</u>	9
<u>Voorzieningen</u>	11
<u>Uiterlijk en onderhoud</u>	13
<u>Communicatie</u>	16
<u>Belangrijke onderwerpen</u>	18
<u>Conclusie</u>	19

Inleiding

Achtergrond

Begin 2019 is een ambitiesdocument voor het Oranjekwartier vastgesteld. Er zijn destijds drie doelen en vijf ambities vastgesteld (Ontwikkelperspectief Oranjekwartier). De drie doelen zijn:

- Een verbeterde ruimtelijke- en sociale structuur, open en veilige leefomgeving om je “thuis te voelen”.
- Woningen en de openbare ruimte kwalitatief op peil houden en te verduurzamen.
- Bewoners weer trots op “hun” wijk laten zijn, zich veilig én verbonden voelen met de wijk.

In oktober 2020 gaf de gemeenteraad opdracht om gedurende de projectperiode de effectiviteit van de genomen maatregelen ter verbetering van de leefbaarheid in het Oranjekwartier te meten. Dit heeft in 2021 een nulmeting opgeleverd. Nu, twee jaar later, is de eerste vervolgmeting uitgevoerd. Over drie jaar (vijf jaar na de nulmeting) wordt het onderzoek nog eens uitgevoerd om te kunnen vaststellen of de ambities zijn bereikt.

Proces en populatie

Vakgroep Kennis en Verkenning van de gemeente Deventer voert het onderzoek uit. De inwoners van het Oranjekwartier vormen de populatie van het onderzoek. De vragenlijst uit 2021 is wat verfijnd en aangepast, maar grotendeels hetzelfde gebleven, zodat vergelijking met 2021 mogelijk blijft.

De respons op het onderzoek uit 2021 was aan de lage kant (n=30). Daarom kozen we in 2023 voor een andere, persoonlijke, benadering: het afnemen van de vragenlijst langs de deuren in buurt. Studenten van verschillende locaties van hogeschool Saxion vormden het veldwerkteam voor deze klus. Zij zijn voorafgaand aan het veldwerk voorbereid, zodat iedereen een gelijke aanpak zou hanteren bij het langs de deuren afnemen van de vragenlijst. De vragenlijsten waren digitaal en werden afgenomen met tablets.

Respons

In totaal hebben 64 inwoners de vragenlijst volledig ingevuld. Daarvan zijn 40 mensen vrouw, 23 man, en 1 persoon wilde het niet zeggen. De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 44 jaar. Het is moeilijk om de gehele populatie van het Oranjekwartier te betrekken bij het onderzoek, daarom is statistische representativiteit niet haalbaar. Maar de thema's en resultaten geven wel een goed beeld van wat er speelt in de buurt. Omdat de uitkomsten niet volledig te generaliseren zijn naar alle inwoners van het Oranjekwartier, spreken we in dit rapport niet over inwoners, maar over respondenten.

Leeswijzer

In dit rapport presenteren we de uitkomsten van het bewonersonderzoek Oranjekwartier. Elk hoofdstuk in dit rapport bevat de uitkomsten op het betreffende onderdeel. De uitkomsten worden steeds in een grafiek gepresenteerd, met daarbij de uitkomsten in een tekstuele toelichting. Soms vind je ook leestips, die herken je aan een lampje . Waar mogelijk worden de resultaten vergeleken met die van 2021. Aan het einde van het rapport is een algehele conclusie van de hoofdpunten opgenomen.

Wonen in het Oranjekwartier

“Na 8 jaar in een tent te hebben gewoond, ben ik zo blij met deze plek.”

“Ik denk dat de gemeente erg zijn best doet. Het zijn de mensen die hier wonen die het onprettig maken.”

“Het is goed genoeg.”

Wonen in het Oranjekwartier

Voldoende tot ruim voldoende

Over het algemeen vinden respondenten het redelijk prettig wonen in het Oranjekwartier. Dat blijkt uit het gemiddelde rapportcijfer dat zij geven: een **6,8**. Ten opzichte van 2021 is dit beeld onveranderd gebleven: toen werd het gemiddelde rapportcijfer 6,7 gegeven.

Gemiddeld komt het Oranjekwartier dus prima uit de bus. Maar een gemiddelde zegt niet altijd alles. Hiernaast zie je de verdeling van de rapportcijfers zoals ze gegevens zijn door de respondenten.

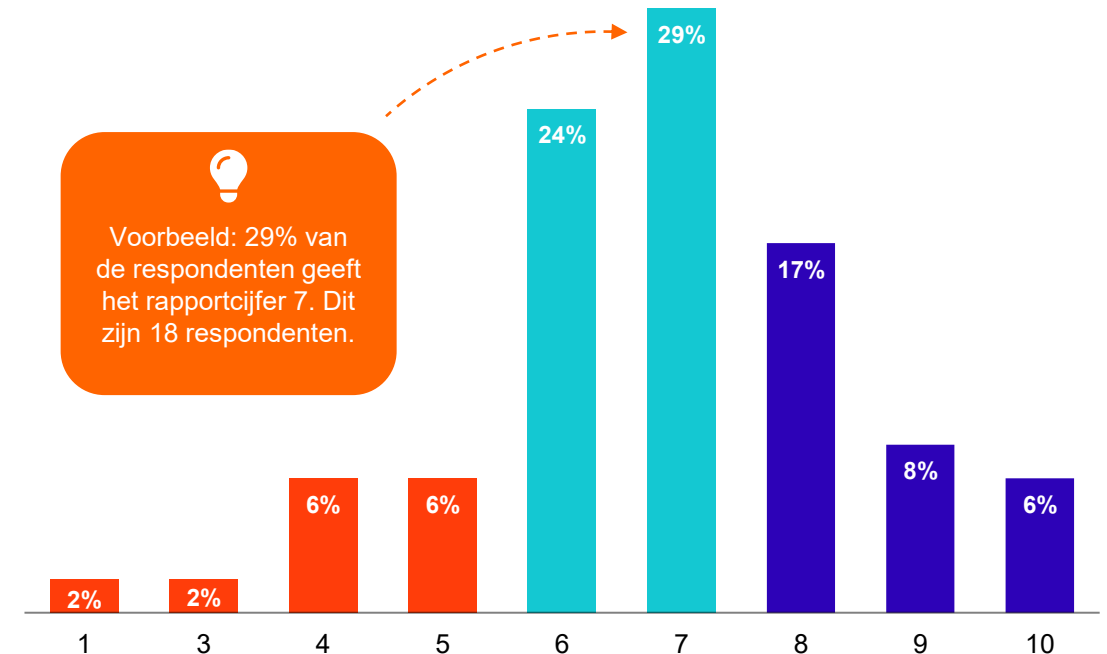
84% van de respondenten geeft een voldoende (6 of hoger), maar we moeten rekening houden met het feit dat bij elkaar opgeteld zo'n **16%** het Oranjekwartier een onvoldoende geeft.

In de rest van het rapport gaan we dieper in op specifieke onderwerpen, die allemaal te maken hebben met wonen in het Oranjekwartier.

Rapportcijfer voor wonen in het Oranjekwartier

(n=63)

n staat voor het aantal respondenten dat de vraag heeft ingevuld. Je komt het vaker tegen in dit rapport.

Buurtgevoel

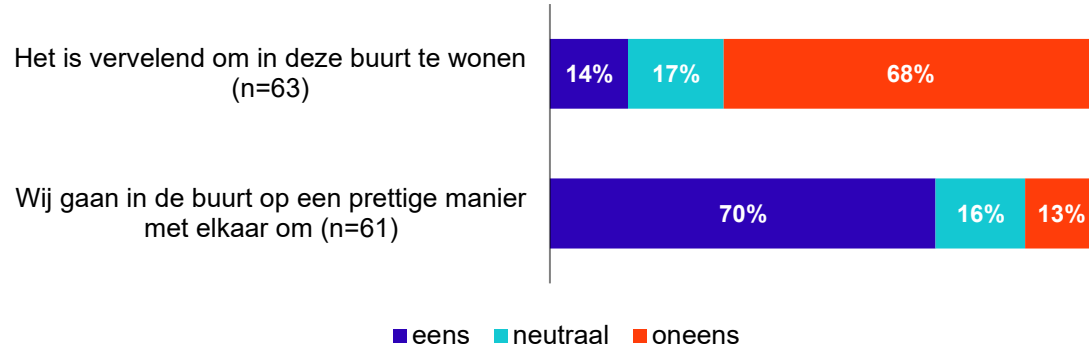

“Door de nieuwe mensen in de wijk verloedert de buurt.”

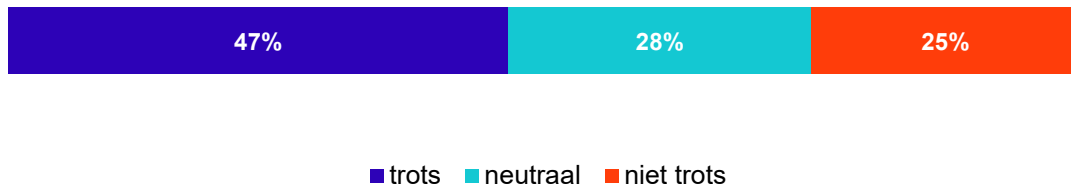
“Het is wel goed zo. Genoeg aan contact met buren.”

“De nieuwe buren zijn aardig, maar anders.”

Wonen en omgaan met elkaar

Hoe trots bent u op de buurt waarin u woont? (n=60)

Buurtgevoel

Overwegend positief buurtgevoel

De meeste respondenten hebben een positief buurtgevoel: zij vinden het niet vervelend om in het Oranjekwartier te wonen (**68%**) en vinden daarnaast dat de bewoners onderling op een prettige manier met elkaar omgaan (**70%**). Op de vraag of men trots is op de buurt komt een wat verdeeld beeld naar voren. Wel zijn er meer respondenten trots dan niet trots. In 2021 was dit juist andersom.

Buurtgevoel

Meedoen en ontmoeten

Een aanzienlijk deel van de respondenten (**39%**) is het afgelopen jaar actief bezig geweest om de buurt te verbeteren, net als twee jaar geleden. Een meerderheid heeft zich niet actief ingezet (**59%**).

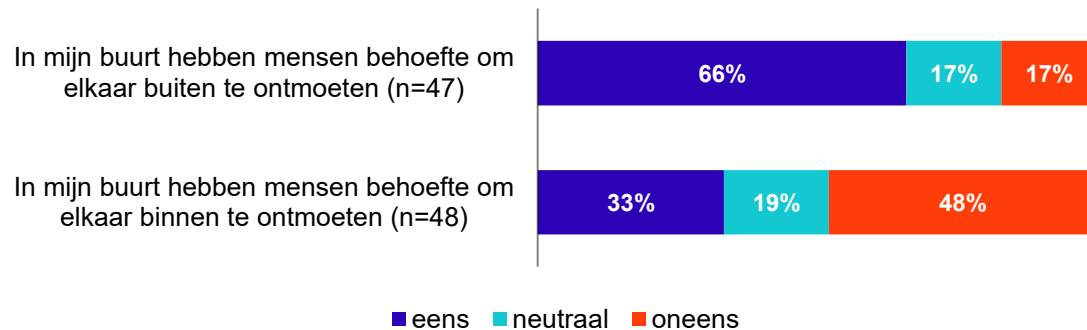
Als het gaat om de behoefte om elkaar binnen of buiten te ontmoeten, lijkt dit vooral te gelden voor buitenshuis. **66%** van de respondenten zegt er behoefte aan te hebben om elkaar buiten te ontmoeten. Een kleinere groep van **33%** heeft behoefte om elkaar binnen te ontmoeten. In 2021 kwam hierover geen duidelijke wens naar voren.

Bent u het afgelopen jaar actief geweest om uw buurt te verbeteren?

(n=63)

Ontmoeten

Veiligheid

“In de avond wordt er geschreeuwd op straat en ik hoor over dat er drugs gedeald wordt, dan ga ik niet meer naar buiten.”

“Oversteken moet veiliger in verband met de kinderen.”

“Ik ben bang voor de grote jongens en voor sommige honden.”

“Pak de drugsplek achter het hoge gras aan.”

Veiligheid

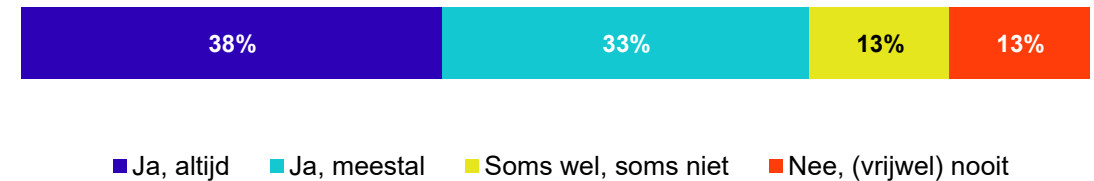
Meeste respondenten voelen zich (meestal) veilig

De meeste respondenten geven aan dat zij zich meestal of altijd veilig voelen in het Oranjekwartier. Dit lijkt een wat positiever beeld dan in 2021, toen bewoners aangaven zich over het algemeen soms wel en soms niet veilig te voelen in hun buurt.

Een kwart van de respondenten voelt zich soms wel, soms niet of (vrijwel) nooit veilig. Dit is een aanzienlijk percentage en vormt een serieus aandachtspunt.

Voelt u zich veilig in uw buurt?

(n=61)

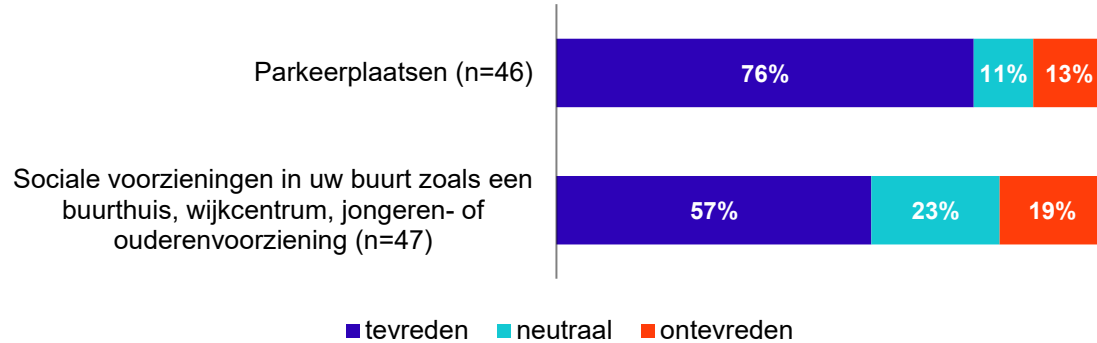

Voorzieningen

Voorzieningen

Tevredenheid voorzieningen

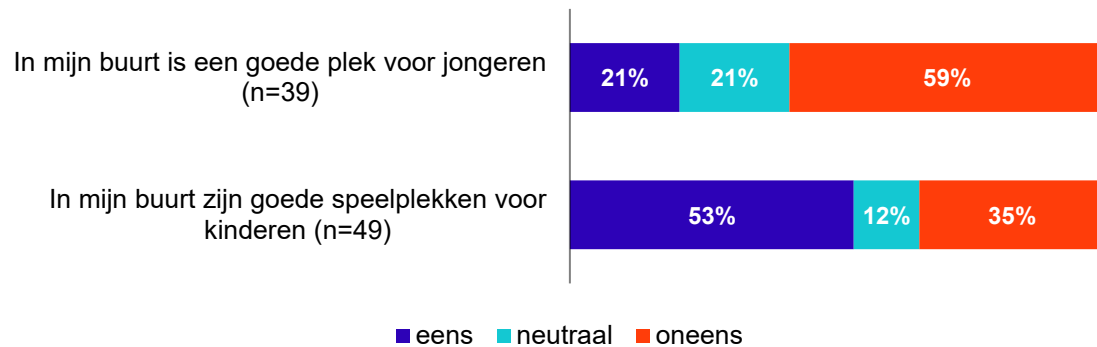

Voldoende en stabiel

In het bewonersonderzoek is wederom gevraagd naar de tevredenheid over parkeerplaatsen en sociale voorzieningen in het Oranjekwartier. Uit het onderzoek blijkt dat een meerderheid van de respondenten tevreden is over de parkeergelegenheid in de buurt, hetzelfde beeld als in 2021.

Daarnaast is er ook een meerderheid positief over de sociale voorzieningen, zoals een buurthuis, wijkcentrum, jongeren- of ouderenvoorziening. 1 op de 5 respondenten is hierover echter ontevreden. In 2021 was men over het algemeen wat minder te spreken over de welzijnsvoorzieningen in de wijk.

Plek voor kinderen en jongeren

Respondenten zijn redelijk tevreden over de aanwezigheid van goede speelplekken voor kinderen in de buurt. Maar zij vinden overwegend dat er geen goede plek voor jongeren te vinden is in het Oranjekwartier. Deze uitkomsten laten geen veranderingen zien ten opzichte van 2021.

Uiterlijk en onderhoud

“Bewoners halen de containers niet weg.”

“De straten mogen vaker schoongemaakt worden.”

“Een glasbak erbij.”

“Los het zwerfafval op. En hondenpoep op de stoep.”

“Groen goed onderhouden, onkruid weghalen.”

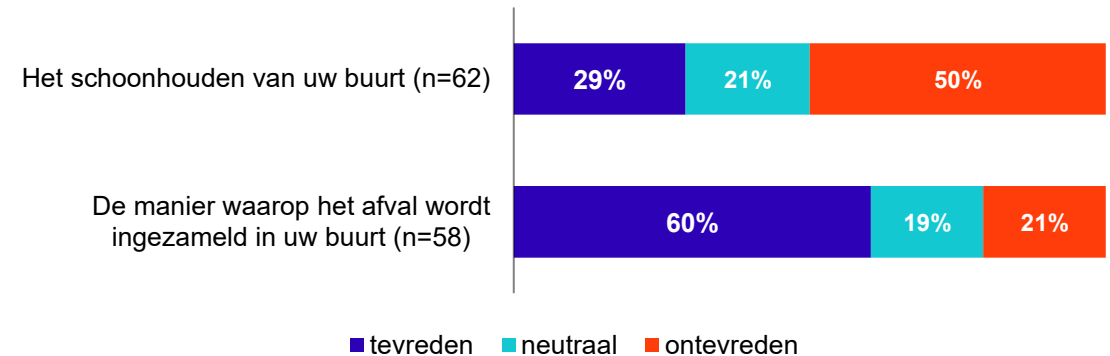
Uiterlijk en onderhoud

Buurt schoonhouden als aandachtspunt

Als het gaat om een schone buurt komt er geen hele eenduidige mening naar voren. Wel lijkt de tendens negatief: **50%** van de respondenten is ontevreden over het schoonhouden van de buurt, terwijl de andere helft tevreden is of neutraal oordeelt. Over de manier waarop het afval wordt ingezameld wordt zijn respondenten wat meer uitgesproken: **60%** is hierover tevreden. **21%** is ontevreden over hoe dit gebeurt. De rest oordeelt neutraal. In 2021 kwam het beeld naar voren dat respondenten over het algemeen wat minder te spreken waren over het schoonhouden van de buurt en de afvalinzameling. Toch blijft dit onderwerp een aandachtspunt.

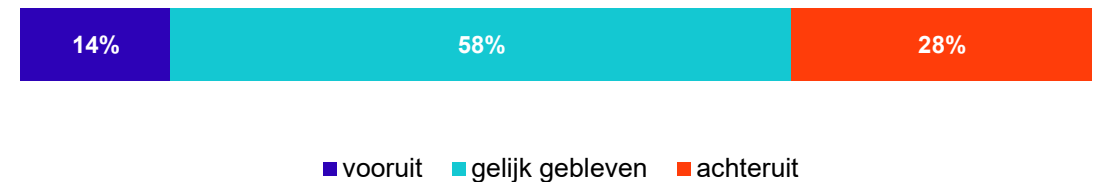
Net als in 2021 is ook dit jaar gevraagd of inwoners vinden dat het Oranjekwartier in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan of dat de situatie hetzelfde is gebleven. Waar in 2021 nog het merendeel van mening was dat hun buurt er de laatste tijd op achteruit was gegaan, vinden de respondenten dit jaar overwegend dat de situatie hetzelfde is gebleven. **58%** deelt deze mening. Wel vindt **28%** van de respondenten dat de buurt erop achteruit is gegaan. Een minderheid van **14%** zegt dat de situatie vooruit gegaan is.

Afvalinzameling en schoonhouden buurt

Vindt u dat de buurt waarin u woont in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?

(n=50)

Uiterlijk en onderhoud

Goede verlichting en voldoende groen, lelijke gebouwen

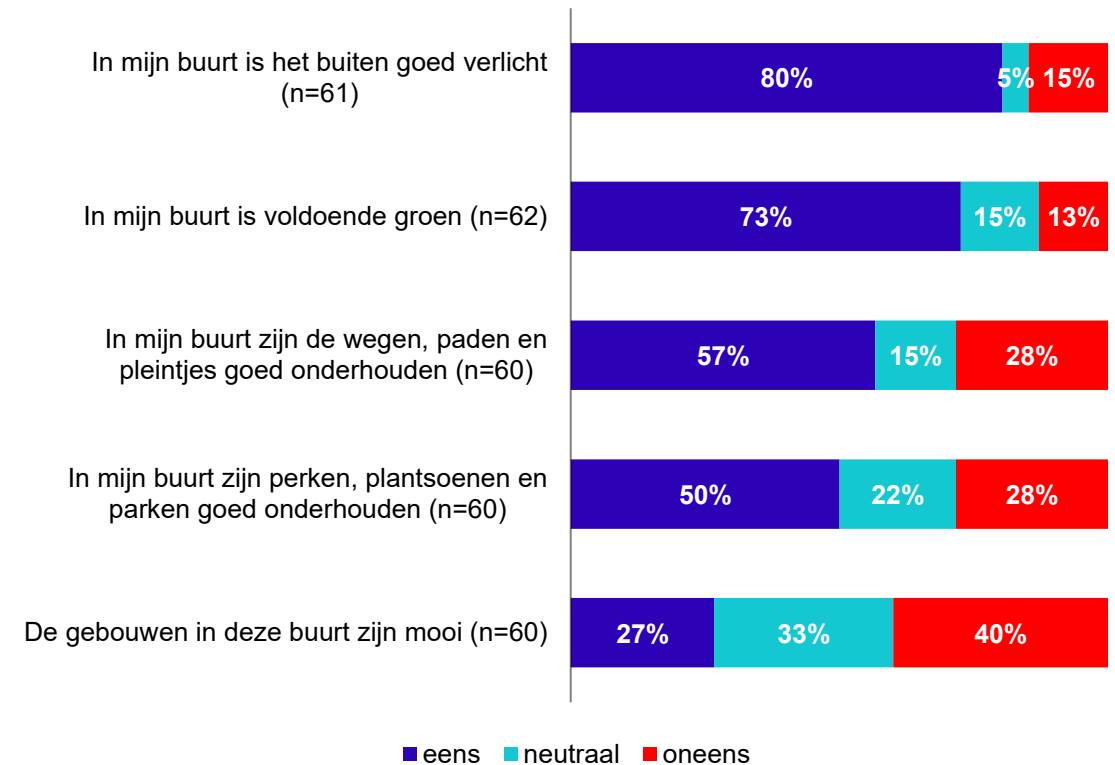
Wat betreft de aanwezigheid van goede buitenverlichting en voldoende groen in de buurt zijn respondenten over het algemeen tevreden.

De respondenten lijken wat verdeeld over het onderhoud van de wegen, paden en pleintjes. In 2021 bleek dat men hierover wat negatiever gestemd was.

Over het onderhoud van de perken, plantsoenen en parken komt eveneens geen eenduidig beeld naar voren. Over het algemeen vinden de respondenten de bebouwing in het Oranjekwartier niet bijzonder aantrekkelijk.

Al met al verschilt de mening van respondenten over het uiterlijk en onderhoud van het Oranjekwartier niet veel met die van 2021.

Uiterlijk en onderhoud van de buurt

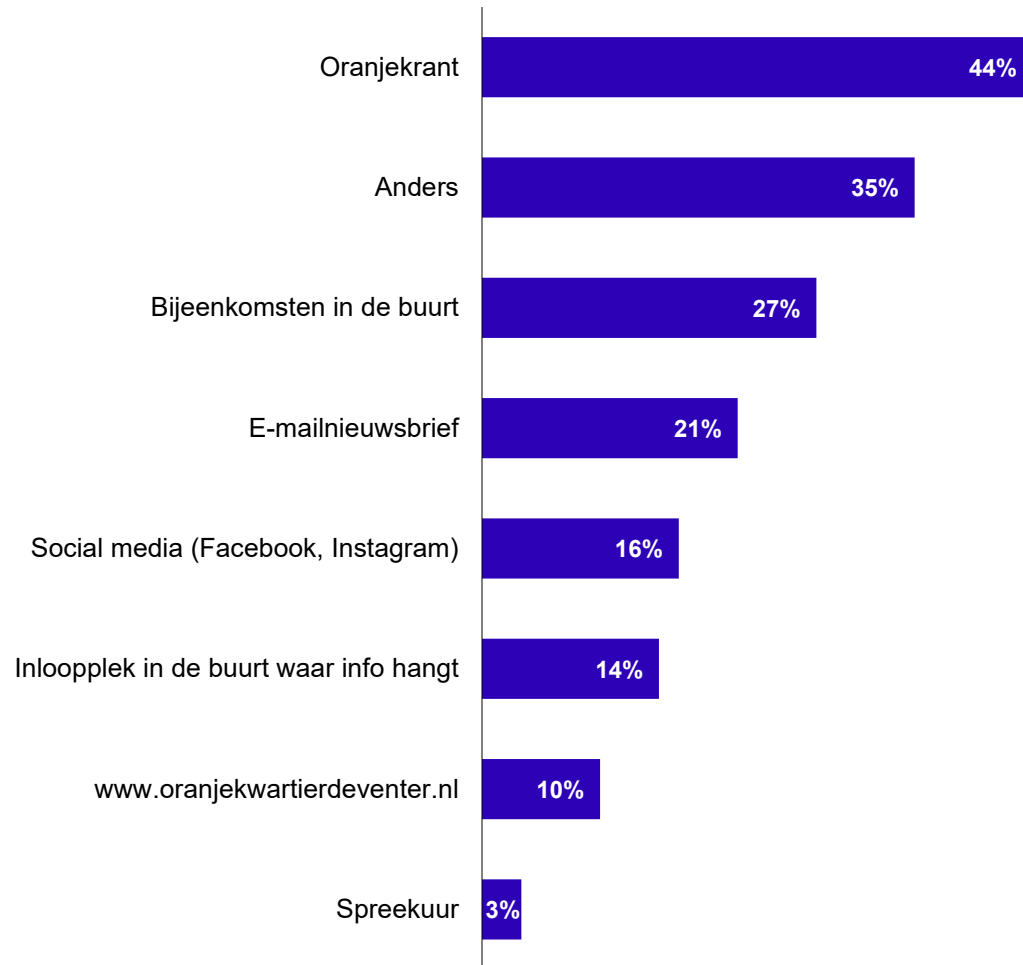

Communicatie

Op welke manier wilt u graag geïnformeerd worden over de plannen voor uw buurt?

(n=63)

Communicatie

Oranjekrant goed communicatiemiddel

Tot slot is er een vraag in het onderzoek opgenomen over de manier waarop men geïnformeerd wenst te worden over de plannen in het Oranjekwartier. De Oranjekrant blijkt voor **44%** van de respondenten een goed medium te zijn om op de hoogte te blijven.

35% wil graag op een andere manier geïnformeerd worden. De meest genoemde wensen zijn via de post, een welzijnsorganisatie zoals Raster, via school of door middel van een koffietent. Ook geeft een aantal respondenten aan geen of moeilijk Nederlands te spreken. Hier klinkt de wens om informatie ook in andere talen aan te bieden.

Een kwart van de respondenten vindt bijeenkomsten in de buurt fijn en 1 op de 5 ontvangt graag een e-mailnieuwsbrief. Het ontvangen van informatie via een spreekuur, de website van het Oranjekwartier, een inlooplek of social media wordt het minst vaak aangegeven als gewenste manier van communiceren.

Belangrijke onderwerpen

Voorzieningen voor weinig mensen het meest belangrijk

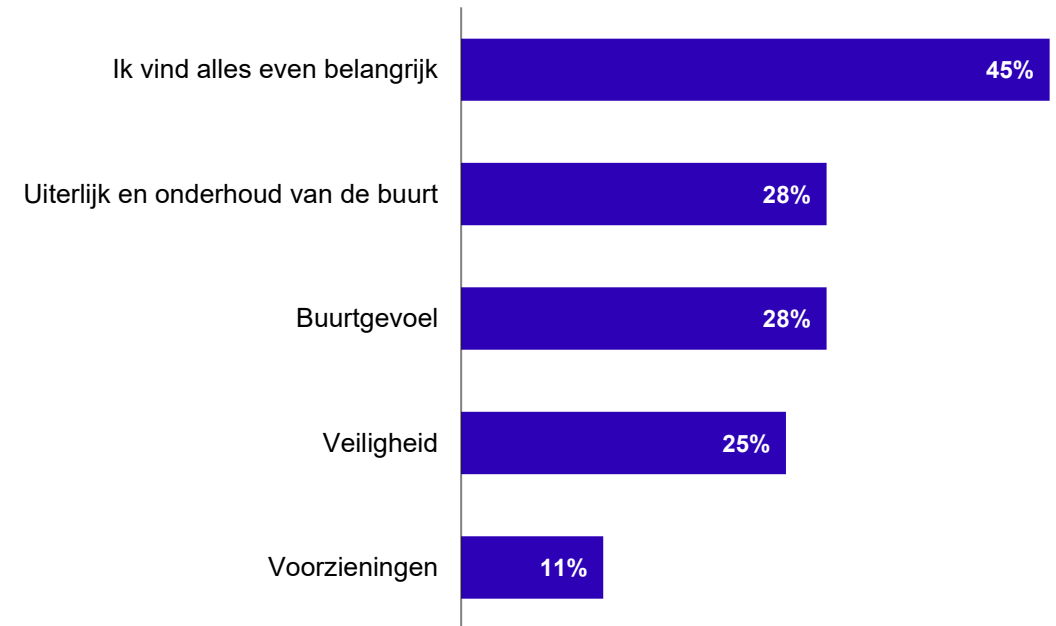
In de vragenlijst kwamen verschillende onderwerpen aan bod. Die zijn we in dit rapport allemaal bij langs gegaan. Helemaal aan het eind van de vragenlijst kregen de respondenten de vraag welke onderwerpen ze extra belangrijk vonden. De resultaten hiervan tonen we hiernaast.

Bijna de helft van de respondenten antwoordt dat zij alle onderwerpen die aan bod kwamen in de vragenlijst even belangrijk vinden.

Het onderwerp 'voorzieningen' wordt relatief gezien het minst belangrijk geacht. De onderwerpen 'uiterlijk en onderhoud van de buurt', 'buurtgevoel' en 'veiligheid' worden steeds door een even groot aandeel als extra belangrijk aangemerkt; ongeveer 1 op 5 respondenten.

Welke onderwerpen vindt u extra belangrijk?

(n=64)

Conclusie

- Over het algemeen vinden respondenten het **redelijk prettig wonen** in het Oranjekwartier. Dat blijkt uit het gemiddelde rapportcijfer dat zij geven: een **6,8**. In 2021 was dit een 6,7. De meeste respondenten hebben een positief buurtgevoel en vinden dat bewoners onderling op een prettige manier met elkaar omgaan. Zij zijn niet uitgesproken trots op hun buurt. Wel zijn er wat meer respondenten trots dan niet trots. In 2021 was dit juist andersom.
- Bijna 2 op de 5 respondenten is het afgelopen jaar actief bezig geweest om de buurt te verbeteren, net als twee jaar geleden.
- Twee derde van de respondenten voelt de behoefte om elkaar **buiten** te ontmoeten. Een derde voelt behoefte om elkaar **binnen** te ontmoeten. In 2021 kwam hierover geen duidelijke wens naar voren.
- De meeste respondenten geven aan dat zij zich meestal of altijd veilig voelen in het Oranjekwartier. Dit lijkt een wat positiever beeld dat in 2021. Toch blijft **veiligheid een aandachtspunt**: een kwart van de respondenten voelt zich soms wel, soms niet of (vrijwel) nooit veilig.
- Een meerderheid van de respondenten is **tevreden over de parkeergelegenheid** in de buurt, hetzelfde beeld als in 2021.
- Een meerderheid is **positief over de sociale voorzieningen**, zoals een buurthuis, wijkcentrum, jongeren- of ouderenvoorziening. In 2021 was men over het algemeen minder positief over de welzijnsvoorzieningen in de wijk.
- Respondenten zijn redelijk tevreden over de aanwezigheid van speelplekken voor kinderen in de buurt. Maar zij vinden overwegend dat er **geen goede plek voor jongeren** te vinden is in het Oranjekwartier. Deze uitkomsten laten geen veranderingen zien ten opzichte van 2021.
- De helft van de respondenten is ontevreden over het **schoonhouden van de buurt**, terwijl de andere helft tevreden is of neutraal oordeelt.
- Bijna 2 op de 3 respondenten is tevreden over de manier **van afval inzamelen**. De situatie lijkt daarmee wat te zijn verbeterd ten opzichte van 2021.
- Waar in 2021 nog het merendeel van mening was dat hun buurt er de laatste tijd op achteruit was gegaan, vinden de respondenten dit jaar overwegend dat **de situatie hetzelfde is gebleven**.
- Wat betreft de **aanwezigheid van goede buitenverlichting en voldoende groen** in de buurt zijn respondenten over het algemeen tevreden. Men lijkt wat verdeeld over het onderhoud van de wegen, paden en pleintjes. In 2021 was men hierover negatiever gestemd.
- Over het **onderhoud van de perken, plantsoenen en parken** komt geen eenduidig beeld naar voren. Over het algemeen vindt men de bebouwing in het Oranjekwartier niet mooi. Al met al verschilt de mening van respondenten over het uiterlijk en onderhoud van het Oranjekwartier niet veel met die van 2021.
- De Oranjekrant blijkt voor bijna de helft van de respondenten een prettig medium te zijn om **op de hoogte** te blijven. Een derde wil graag op een andere manier geïnformeerd worden.

In 2026 wordt dit onderzoek in het Oranjekwartier voor de derde keer uitgevoerd. Dan zal blijken of de veranderingen ten opzichte van 2021 trendmatig zijn.

Colofon

Gemeente Deventer

Vakgroep Kennis en Verkenning

Team Advies, Support en Kennis

Coco Ribbens

Sylvia de Boer

Juni 2023

Bewonersonderzoek Oranjekwartier

Kwalitatieve toevoeging bij de rapportage van Kennis en Verkenning, juni 2023

Studenten van het honours program 'Natural Leadership' van Saxion hebben een flink aantal interviews afgenomen in het kader van het bewonersonderzoek door huis-aan-huis bij mensen aan te bellen en bewoners op straat aan te spreken. Daarnaast hebben zij een kinderevenement georganiseerd met Raster, waarbij kinderen konden spelen op een springkussen en zijn de ouders uitgenodigd bij een barista-kar op het schoolplein van Kei13. Op die manier hebben ze een breed aantal interviews gehouden en konden ze naast de vragen uit de enquête ook aanvullende informatie ophalen. Deze kwalitatieve informatie, aanvullend op de uitkomsten van de enquêtes delen we hier.

Algemeen

Het is best moeilijk om een algemeen beeld te schetsen over het Oranjekwartier. Ook in de uitkomsten van de enquêtes is dat zichtbaar. Hoe mensen deze wijk ervaren is erg verschillend. Ook in de interviews kwam dat naar voren. Bewoners ervaren de wijk heel verschillend.

Wonen

Uit de rapportage blijkt dat mensen gemiddeld een 6,7 geven voor het wonen in deze buurt. Tijdens de afgenomen interviews vroegen de studenten over het algemeen aan het eind van het gesprek naar dit cijfer. Opmerkelijk was dat vaak mensen in het gesprek vrij negatief over de buurt praten, maar toch een voldoende als rapportcijfer geven. Vooral de mensen die al lange tijd in deze buurt wonen, vertellen dat de buurt achteruitgaat en dat het contact met burens minder wordt. Tegelijkertijd geven ze een hoog rapportcijfer. Ondanks alles wonen ze toch met veel plezier in het Oranjekwartier.

Buurtgevoel

Opvallend positief zijn een aantal bewoners in de Julianastraat over hun burens. Er zijn zelfs een aantal huishoudens die de schuttingen tussen de tuinen weg hebben gehaald om samen met de burens een grotere tuin te hebben. In de Marijkestraat zijn mensen ook erg positief, de saamhorigheid in de Molukse gemeenschap wordt erg gewaardeerd door deze bewoners. Opvallend negatief zijn de mensen die in de huizen wonen die gesloopt gaan worden. Zij voelen een lage betrokkenheid bij de buurt en hun burens. Hun bereidheid om wat te doen voor de buurt is laag.

In de flats in de Bernhardstraat lijkt het buurtgevoel per portiek te verschillen. Dit lijkt te maken te hebben met de openheid bij bewoners die al lang hier wonen ten opzichte van nieuwkomers.

Hier ontdekken we een algemene tendens: in sommige straten verwelkomen bewoners die al lang in het Oranjekwartier wonen nieuwkomers, in andere straten ergeren deze bewoners zich aan de verschillen met de mensen die nieuwkomen.

Veiligheid

De meeste mensen voelen zich veilig in het Oranjekwartier. Misschien is het nog meer merkbaar door de verhalen die niet verteld worden: we horen niemand over inbraken, geweldplegingen of andere criminaliteit. Met uitzondering van de mensen die in de buurt van de stille plekken wonen, deze mensen zien dat er drugs verhandeld worden en dat geeft een onprettig gevoel. Echter hebben we weinig persoonlijke verhalen gehoord over ervaringen met onveilige situaties.

In de flats aan de Bernhardstraat hebben een aantal mensen hun bel uitgezet. Het is dan niet meer mogelijk om bij de hoofdingang bij hen aan te bellen, wel in de portiek zelf bij hun

eigen voordeur. Ze geven aan dat die uitstaat omdat er zo vaak aangebeld wordt. Helaas is het niet duidelijk geworden in de gesprekken waar dat door veroorzaakt wordt.

Voorzieningen

Ten aanzien van voorzieningen hebben we ook uiteenlopende verhalen gehoord. Aan de negatieve kant gaat dat vooral over het weggehaalde speeltuintje en dan met name over de communicatie die daarover (niet) is geweest. Dit is voor veel mensen al lange tijd een pijnpunt dat in één zin genoemd wordt met het gevoel dat de gemeente minder aandacht heeft voor deze buurt dan voor andere buurten. Aan de positieve kant horen we mensen erg enthousiast vertellen over het Zandweteringpark. Kinderen kunnen daar vaak niet zelfstandig naar toe, maar ouders gaan graag met de kinderen samen daar spelen, wandelen of picknicken. Het is een waardevol stukje groen, spelen en ontmoeten aan de rand van de buurt.

Uiterlijk en onderhoud

Over de meeste zaken is iedereen erg tevreden: verlichting, parkeren. De grootste ergernis gaat over zwerfafval en bijplaatsingen naast de ondergrondse containers. Een klein deel van de mensen verwacht dat de gemeente of Circulus hier meer, en vooral: sneller wat aan doet. Als er eenmaal wat ligt, dan verspreid de wind het door de buurt en is opruimen nog lastiger. Een groter deel is blij dat Circulus het steeds komt opruimen en erkent dat het deels veroorzaakt wordt door bewoners zelf of door bewoners uit andere buurten. Een paar mensen benoemden dat als je zelf er ook wat aan kan doen, al is het maar dat je snel je eigen klinko weer ophaalt als het gelegeerd is.

Communicatie

Heel veel mensen geven aan onrust te voelen rondom de plannen van de renovatie van de woningen. Vooral over de onduidelijkheid wanneer dat gaat gebeuren. Opvallend in veel gesprekken is de waardering voor het Oranjekrantje, dat lijkt het best gelezen medium te zijn in deze buurt.

Deventer, 28 juni 2023
Namens Chaingemakers
Aniek van de Lagemaat
Babette te Winkel